

NORGES HØYESTERETT

Den 12. juli 2013 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Utgård, Normann og Kallerud i

HR-2013-01505-U, (sak nr. 2013/909), sivil sak, anke over kjennelse:

Lønne Elektromotor og Generatorservice AS (advokat Espen Skjerven)

mot

Karsten Moholt AS (advokat Anne Marie Due)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse i sak om midlertidig forføyning i et tilfelle der lagmannsretten har avsagt hevingskjennelse som følge av at ankemotparten hadde gitt avkall på sin rett etter forføyningen som var besluttet ved den påankede kjennelsen, jf. tvisteloven § 34-6 første ledd bokstav e.
- (2) Lønne Elektromotor og Generatorservice AS begjærte 30. august 2012 midlertidig forføyning overfor Karsten Moholt AS. Selskapene er konkurrenter innenfor reparasjon og vedlikehold av elektromotorer og generatorer, og det ble i begjæringen anført at saksøkte rettsstridig hadde forsøkt å overta saksøkerens virksomhet i Moss, blant annet ved å rekruttere deres ansatte.
- (3) Bergen tingrett avsa 3. oktober 2012 kjennelse med slik slutning:

"1. Karsten Moholt AS forbyr:

- a. Frem til 31. desember 2013, selv eller ved bruk av tredjeperson/forma å ta direkte kontakt med ansatte ved avdelingen til Lønne Elektromotor og Generatorservice AS i Moss, med sikte på å rekruttere dem.
 - b. Å motta, besitte og/eller på noe vis benytte/nyttiggjøre seg av den informasjon og/eller dokumentasjon som er omtalt i Sigurd Coates arbeidsavtale av 12. mai 2010 med Coates AS (senere Lønne Elektromotor og Generatorservice AS) under "taushet og konfidensialitet", herunder informasjon om kunder og leverandører;
 - c. Frem til 30. august 2014 å benytte adressen/lokalene i Solgaard Skog 7 i egen markedsføring eller til rekruttering, herunder i stillingsutlysninger.
2. For øvrig forkastes begjæringen.
 3. Karsten Moholt AS betaler kr 198 962 i sakskostnader til Lønne Elektromotor &

Generatorservice AS innen to uker etter forkynning av denne kjennelsen."

- (4) Karsten Moholt AS anket til Gulating lagmannsrett, som besluttet at det skulle avholdes muntlig forhandling, jf. tvisteloven § 29-15 annet ledd. Rettsmøte ble berammet 19. til 21. februar 2013.
- (5) I prosesskriv 22. januar 2013 opplyste Lønne Elektromotor og Generatorservice AS at man ikke lenger hadde behov for den beskyttelse som tingrettens midlertidige forføyning representerte, og ga avkall på sin rett etter forføyningen, jf. tvisteloven § 34-6 første ledd bokstav e. Ankesaken ble samtidig begjært hevet. Karsten Moholt AS gjorde gjeldende at saken som sådan måtte heves. Begge parter krevde seg tilkjent sakskostnader for både tingretten og lagmannsretten.
- (6) Gulating lagmannsrett avsa 11. mars 2013 kjennelse med slik slutning:
- "1. Saken heves.**
2. I sakskostnader for tingretten betaler Lønne Elektromotor & Generatorservice AS 354 075 - trehundreogfemtifiretusenogsyttifem - kroner til Karsten Moholt AS innen to uker etter forkynning av denne kjennelsen.
3. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Lønne Elektromotor & Generatorservice AS 484 275 - firehundreogåttifiretusenohundreogsyttifem - kroner til Karsten Moholt AS innen to uker etter forkynning av denne kjennelsen."
- (7) Lagmannsretten la til grunn at saken som sådan måtte heves fordi den var blitt gjenstandsløs. Ved sakskostnadsavgjørelsen tok lagmannsretten utgangspunkt i at Karsten Moholt AS hadde vunnet saken både for tingretten og lagmannsretten, og derfor hadde krav på full erstatning for sine sakskostnader for begge instanser, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd. Ingen av unntakene i tvisteloven § 20-2 tredje ledd eller § 20-4 bokstav b ble funnet anvendelige.
- (8) *Lønne Elektromotor og Generatorservice AS* har erklært anke over lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse, og har i korte trekk gjort gjeldende:
- (9) Lagmannsretten har begått flere lovtolkingsfeil når den har lagt til grunn at Karsten Moholt AS skal tilkjennes sakskostnader for tingretten som den vinnende part etter tvisteloven § 20-2 første og annet ledd, til tross for at Lønne Elektromotor og Generatorservice AS i det vesentlige vant frem med begjæringen om midlertidig forføyning.
- (10) For det første har lagmannsretten gått ut over sin kompetanse til å prøve sakskostnadsavgjørelsen til tingretten. Resultatet der skulle ha vært lagt til grunn. For det andre har lagmannsretten uriktig hevet ikke bare ankesaken, men også saken for tingretten. For det tredje har lagmannsretten tolket tvisteloven § 20-9 annet ledd feil når den har lagt sitt resultat til grunn ved prøvingen av tingrettens sakskostnadsavgjørelse.
- (11) Dessuten har lagmannsretten lagt til grunn feil faktum, og har både tolket og anvendt tvisteloven § 20-4 bokstav b feil.
- (12) Lønne Elektromotor og Generatorservice AS har nedlagt slik påstand:

"Prinsipalt:

1. Karsten Moholt AS plikter å erstatte sakskostnadene til Lønne Elektromotor og Generatorservice AS for lagmannsretten med kroner 399.500,-.
2. Karsten Moholt AS plikter å erstatte sakskostnadene til Lønne Elektromotor og Generatorservice AS for tingretten med kroner 198.962,-.

Subsidiært:

3. Karsten Moholt AS plikter å erstatte sakskostnadene til Lønne Elektromotor og Generatorservice AS for tingretten med kroner 198.962,-.
4. For øvrig oppheves lagmannsrettens kjennelse, og hjemvises til ny behandling for så vidt angår sakskomkostningsspørsmålet.

I begge tilfeller:

5. Karsten Moholt AS plikter å erstatte sakskostnadene til Lønne Elektromotor og Generatorservice AS for Høyesteretts ankeutvalg."

(13) *Karsten Moholt AS* har inngitt tilsvaer og har i korte trekk gjort gjeldende:

(14) Lagmannsrettens kjennelse er riktig. Saken er hevet med virkning for tingretten og lagmannsretten fordi den opprinnelige saksøkeren har frafalt kravene i saken. Saken er da vunnet av Karsten Moholt AS etter tvisteloven § 20-2 annet ledd første punktum annet formalitetsalternativ. Karsten Moholt AS har etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2 første ledd krav på full erstatning for sine sakskostnader. Det er ikke grunnlag for å fritta Lønne Elektromotor og Generatorservice AS for sakskostnadsansvar etter tvisteloven § 20-2 tredje ledd eller for å tilkjenne sakskostnader i medhold av § 20-4 bokstav b.

(15) Karsten Moholt AS har nedlagt slik påstand:

"1. Anken forkastes.

2. Karsten Moholt AS tilkjennes sakskostnader for Høyesterett."

(16) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens lovanvendelse og saksbehandling, samt bevisvurderingen så langt den gjelder selve sakskostnadsavgjørelsen, jf. tvisteloven § 20-9 tredje ledd.

(17) Lønne Elektromotor og Generatorservice AS ga – etter at saken var brakt inn for lagmannsretten – i prosesskriv 22. januar 2013 avkall på sin rett etter den midlertidige forføyningen. Den midlertidige forføyningen falt da bort i medhold av tvisteloven § 34-6 første ledd bokstav e. Lagmannsretten har da korrekt lagt til grunn at saken ble å anse som gjenstandsløs, jf. Rt. 2011 side 280 avsnitt 22.

(18) Når saken blir gjenstandsløs mens den står for ankeinstansen, ender den uten rettskraftig avgjørelse av kravet, jf. Rt. 2013 side 211 avsnitt 27. Fordi hevingskjennelsen i disse tilfellene også får virkning for underinstansens avgjørelse, var det riktig å heve saken som sådan og ikke bare saken for ankeinstansen.

(19) At det var riktig å heve saken som sådan og ikke bare ankesaken, har uansett ikke betydning for lagmannsrettens adgang til å overprøve sakskostnadsavgjørelsen i underinstansen. Det er etablert som en sikker løsning i rettspraksis etter tvisteloven at når ankesaken heves som

gjenstandsløs, kan ankeinstansen prøve avgjørelsen om sakskostnader i lavere rett, men basert på det som ble resultatet der. Utvalget viser til avgjørelsene i Rt. 2009 side 966 avsnitt 15 og Rt. 2009 side 980 avsnitt 23 som er fulgt senere, jf. blant annet Rt. 2012 side 208. De øvrige vilkår for å tilkjenne erstatning for sakskomkostninger kan ankeinstansen prøve fullt ut.

- (20) Ved sakskostnadsavgjørelsen skulle lagmannsretten således ha tatt som utgangspunkt at Lønne Elektromotor og Generatorservice AS hadde vunnet saken for tingretten.
- (21) Når saken heves som gjenstandsløs eller fordi den ankende parts rettslige interesse har falt bort, anses saken for ankeinstansen tapt av den som har erklært anken. Dette gjelder uavhengig av om ankende part var saksøker eller saksøkt i første instans, jf. tvisteloven § 20-2 annet ledd og Rt. 2011 side 1736 avsnitt 16 og 17 med henvisning til NOU 2001:32 B side 929. Lagmannsretten skulle derfor tatt utgangspunkt i at Lønne Elektromotor og Generatorservice AS hadde vunnet saken også for lagmannsretten.
- (22) Lagmannsretten har etter dette tatt uriktig utgangspunkt for vurderingen av sakskostnadene både for tingretten og lagmannsretten. Lagmannsrettens kjennelse må etter dette oppheves for så vidt gjelder slutningen punkt 2 og 3.
- (23) Ankende part har påstått seg tilkjent sakskostnader med 54 750 kroner. I tillegg kommer rettsgebyret med 5 160 kroner. Påstanden tas til følge, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd.
- (24) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

1. Lagmannsrettens kjennelse, slutningen punkt 2 og 3, oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Karsten Moholt AS 59 910 – femtinitusennihundreogti – kroner til Lønne Elektromotor og Generatorservice AS innen fjorten dager fra forkynnelse av denne kjennelsen.

Kristin Normann
(sign.)

Karl Arne Utgård
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Riktig utskrift: